

PROJECTE BRÚIXOLA

1. INTRODUCCIÓ

El projecte que tenim entre mans i que denominem **Projecte Brúixola**, sorgeix de la necessitat actual de donar resposta a les demandes de suport i acompanyament a infants i joves en algunes tasques educatives per millorar el seu nivell acadèmic i garantir la igualtat d'oportunitats en l'àmbit educatiu.

Roda de Ter gaudeix d'una important trajectòria de treball en xarxa i en atenció a la infància i adolescència. Existeixen comissions de treball interdisciplinars en els tres centres educatius del municipi on hi són presents diferents professionals de l'àmbit educatiu, però també de serveis socials i, els darrers anys també s'ha pogut desenvolupar el Pla Educatiu d'Entorn.

Fins ara s'havien pogut cobrir moltes necessitats i demandes, però arrel de l'actual situació de crisi, i de les conseqüents repercussions econòmiques traduïdes en rebaixes importants en subvencions i programes, s'observa un buit importantíssim en l'àmbit de suport extraescolar en les tasques educatives i sorgeix, per tant, la necessitat urgent de donar una resposta.

El projecte compta amb el suport i complicitat dels centres educatius, de la borsa de voluntariat i de les famílies amb infants i joves que presenten algunes dificultats en aprenentatges, i que requereixen d'un suport i un acompanyament que pugui facilitar el desenvolupament personal.

Tots tenim ganes i il·lusió per tirar-lo endavant, és per això que des de la Regidoria de Serveis Socials s'ha apostat fortament per posar en marxa el projecte i dotar-lo del màxim de recursos per donar-li continuïtat.

PROJECTE BRÚIXOLA

2. JUSTIFICACIÓ

La socialització i l'educació dels infants es forma des de diferents àmbits. La família és el primer agent socialitzador, seguit de l'escola, els amics i l'entorn social.

Les exigències (socials, acadèmiques, laborals...) del món en el que vivim, o sobrevivim, les noves situacions i dinàmiques sociofamiliars, els brutals canvis laborals i econòmics a què estan sotmeses moltes famílies, poden arribar a provocar situacions de desigualtats i de risc social.

En altres casos, poden agreujar situacions ja existents i situar a les famílies al llindar la marginació i la inadaptació social, esdevenint els infants i joves els protagonistes que sovint pateixen més durament aquestes experiències.

L'Escola és, però, sense cap mena de dubte, una via important d'integració social dels nostres infants i joves, esdevé un espai on se'ls han de facilitar eines per saber moure's per la societat, on relacionar-se, on aprendre a conèixer, sense ser, però, una substituta de les tasques i funcions que pertocquen a la família o altres institucions.

Sovint cal analitzar quines són les necessitats a les quals l'Escola, per les seves pròpies dinàmiques no pot donar respostes, i quines són les dificultats que moltes famílies presenten alhora d'atendre els seus fills, i de forma coordinada buscar alternatives i solucions.

L'Ajuntament de Roda de Ter aposta per, en estreta col·laboració amb els centres educatius, oferir suport en les tasques educatives a infants i joves, a través de voluntaris i personal tècnic.

PROJECTE BRÚIXOLA

3. FINALITAT I OBJECTIUS

FINALITAT

Oferir suport, orientació i acompanyament personalitzat a infants i joves, en les tasques escolars, i facilitar el seu desenvolupament personal i social.

OBJECTIUS GENERALS

- Realitzar tasques de suport i acompanyament a infants amb dificultats d'aprenentatge o problemes socioeducatius per tal de disminuir les desigualtats i garantir igualtat de condicions.
- Prevenir i detectar situacions de risc social que poden afectar el desenvolupament dels infants i joves usuaris del projecte.
- Elaborar un pla de treball individual i familiar per tal de millorar les relacions personals, familiars i socials en aquelles famílies que així ho requereixin.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Reforçar, en infants i joves participants, l'aprenentatge d'aquelles matèries en les que presenta una dificultat especial, de forma individual, facilitant un espai amb qualitat i recursos.
- Fomentar la formació en el respecte, el diàleg i l'autocontrol.
- Compensar formes de socialització no desitjables.
- Afavorir i promoure la participació d'infants i joves en activitats municipals com a forma d'integració social.
- Facilitar la implicació dels pares en el procés educatiu dels seus fills.
- Mantenir un bon nivell de coordinació entre els centres educatius i els responsables i voluntaris del projecte.
- Fomentar la formació voluntaris/es.

PROJECTE BRÚIXOLA

4. AGENTS DE LA INTERVENCIÓ

4.1. DESTINATARIS I USUARIS

El projecte va adreçat a infants i joves de Roda de Ter d'edats compreses entre els 6 i 14 anys, tot i que també es podrien atendre casos excepcionals.

El projecte pretén donar suport i oferir acompanyament en les tasques educatives fora del centre escolar, i orientació davant possibles dificultats i problemàtiques socials i familiars que generalment són conseqüència d'un conjunt de mancances i circumstàncies que tenen lloc en altres nivells però que afecten directament al menor.

Hem considerat oportú fer una repassada d'algunes de les situacions que poden donar-se a diferents nivells : escolar, individual , social i familiar. No pretenem etiquetar a ningú, sinó exposar algunes de les circumstàncies i situacions que poden viure els nostres usuaris, i que alhora esdevenen criteris a tenir molt presents en cas d'haver de prioritzar els casos i els infants/joves que participaran en el projecte.

A NIVEL ACADÈMIC

- Fracàs escolar
- Desorganització en la realització de tasques educatives
- Dificultats de concentració i d'adquisició dels aprenentatges que poden generar i generen un retard important
- Baixa autoestima
- Manca de motivació per tot allò relacionat amb l'àmbit escolar
- Baixa resistència a la norma i l'autoritat
- Absentisme escolar

PROJECTE BRÚIXOLA

A NIVEL INDIVIDUAL

- Baixa autoestima
- Nivells alts d'agressivitat , tant verbal com física, com a resposta davant dels problemes per insignificants que els considerem
- Baix control de les reaccions i conductes, que el condueix a actuar sense preveure amb antelació les conseqüències dels seus actes
- Individualistes. Busquen l'atenció exclusiva, els costa establir i mantenir relacions amb el grup d'iguals.
- Altres patologies de caràcter psicològic: TDA, TDA amb hiperactivitat, depressió, ...

A NIVEL SOCIAL

- Estem parlant d'infants que en poques ocasions participen en activitats lúdiques o esportives . No estan acostumats a utilitzar els recursos normalitzats.
- El grup d'iguals al qual pertanyen i amb el que es relacionen sol definir-se per unes característiques similars a les que presenta el menor en qüestió, i posseeixen semblants tipus de problemàtiques i conflictes.

A NIVEL FAMILIAR

- Famílies desestructurades: relacions parentals deteriorades, separacions familiars, nous companys/es del pare o mare, membres parentals absents amb assiduitat o permanentment, estar sota guarda d'avis o parents.
- Famílies amb mancances econòmiques originades moltes vegades per la precarietat laboral, el baix nivell cultural , o per una manca d'administració de l'economia domèstica i familiar.
- Manca d'interès i capacitat per imposar límits a les conductes, acompanyada d'incoherències alhora d'emetre judicis.

PROJECTE BRÚIXOLA

- Existència de problemes de salut, malalties físiques o psíquiques.
- Problemes d'alcoholisme o drogodependències.
- Manca de diàleg a la família, tant a nivell de parella, com entre pares i fills.
- Negligència, que es tradueix en una manca de preocupació respecte al menor.

4.2. INTERVENTORS

ELS VOLUNTARIS

El programa aposta per configurar i consolidar un equip de voluntaris, que pugui donar suport al grup d'infants d'entre 6 i 11 anys, corresponents bàsicament educació primària.

Les tasques a realitzar són les següents:

- Ajudar als participants en les tasques educatives: deures, treballs, organització agenda i material, esquemes estudis...
- Acudir als centres educatius per presentar-se i establir mecanismes de coordinació amb equip directiu o tutors
- Comunicar als responsables del projecte qualsevol problemàtica o situació de risc referent al menor: assistència, puntualitat, comportament, mancances de material, noves demandes...
- Assistir, en la mesura de les seves possibilitats, a les reunions de coordinació.
- Controlar l'assistència del nen/a a l'activitat.
- Elaborar un petit informe final del procés i evolució dels participants per entregar a les famílies i els centres escolars.
- Participar en l'elaboració de la memòria i l'avaluació del projecte.

PROJECTE BRÚIXOLA

ESCOLES DE PRIMÀRIA I INSTITUT D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

El projecte només podria tenir garanties de funcionament si es compta amb la col·laboració de les dues escoles d'educació primària i de l'Institut de Secundària, els quals a través dels respectius equips directius assumeixen les següents accions:

- Conèixer el projecte: criteris de participació, canal de derivació i coordinació, funcions.
- Elaboració del llistat d'alumnes/as susceptibles de participar en el projecte.
- Informar a les famílies del projecte i recollir les autoritzacions corresponents.
- Coordinar-se amb els responsables del projecte per tal concretar els alumnes que participaran en el programa.
- Elaboració de la fitxa de derivació dels alumnes definitius que s'inclouran en el projecte.
- Establiment de les coordinacions pertinents amb els responsables del projecte.
- Participar en l'elaboració de la memòria.

RESPONSABLE TÈCNIC DEL PROJECTE: EDUCADOR/A SOCIAL

- Elaborar i coordinar el projecte XARXA.
- Presentar el programa a les escoles i institut del municipi.
- Cercar voluntaris/educadors per tal de realitzar les tasques i funcions assignades.
- Realitzar el seguiment de la família i del menor. Elaborar els PEIs.
- Canalitzar la demanda del projecte i intentar, en la mesura que sigui possible, configurar grups de adequats entre voluntaris/educadors i participants.
- Establir les coordinacions pertinents amb els CEIPs i l'IES, o altres serveis (salut mental, pediatria, EAIA ...)
- Donar suport , a tots nivells, als voluntaris i educadors.
- Elaborar la Memòria anual del programa.

Regidoria de SERVEIS SOCIALS
Ajuntament de Roda de Ter

PROJECTE BRÚIXOLA

5. METODOLOGIA

Presentació del projecte

Es presentarà el projecte als equips directius dels centres educatius: Escola Mare de Déu del Sol del Pont, Escola Emili Teixidor i l'Institut Miquel Martí i Pol.

El projecte estarà obert a suggeriments i puntualitzacions que els equips directius i pedagògics vulguin realitzar, i si s'escau el projecte es modificarà en aquells punts en què sigui necessari.

Detecció i derivació

Els responsables assignats per l'equip directiu dels centres educatius, facilitaran als tècnics de serveis socials el llistat de possibles alumnes susceptibles de participar en el projecte, ordenats segons prioritats d'atenció.

Des dels centres educatius s'informarà a les famílies del recurs i es recolliran les autoritzacions que permetran que infants i joves puguin iniciar les sessions de suport i acompanyament en la tasca educativa.

Accions de suport, acompanyament i orientació

Els voluntaris/ies duran a terme el suport extraescolar en les tasques educatives entre una i dues hores setmanals.

La ràtio voluntari/a- participants serà de un voluntari/a per cada tres o quatre participants.

Els responsables tècnics de serveis socials realitzaran com a mínim dues entrevistes amb les famílies al llarg del curs i 3 tutories amb els infants i joves.

Els responsables tècnics de serveis socials donaran suport continuat al grup de voluntaris que duran a terme les accions d'acompanyament, i facilitaran materials i orientacions davant les dificultats que puguin sorgir.

Avaluació

S'establirà un calendari d'avaluació continuada en col·laboració amb els centres educatius i els responsables tècnics. També es realitzarà un informe final per participant que s'entregarà a la família i al centre

Regidoria de SERVEIS SOCIALS
Ajuntament de Roda de Ter

PROJECTE BRÚIXOLA

educatiu corresponent, i una memòria explicativa del curs i dels resultats obtinguts en funció dels objectius inicialment plantejats.

PROJECTE BRÚIXOLA

6. RECURSOS NECESSARIS

6.1. RECURSOS MATERIALS

L'espai on es realitza l'activitat extraescolar hauria d'intentar acomplir criteris de comoditat, calidesa i certa sensació d'acolliment. Inicialment es plantejava realitzar els suports en els mateixos centres educatius, però posteriorment i a fi de poder atendre alumnes independentment del centre educatiu al qual estan matriculats, s'opta per les sales que ofereix l'Espai (equipament juvenil).

En ell es disposen de tres sales, més un sala d'informàtica per imprimir o fer treballs amb suport informàtic.

També es té la intenció de potenciar la utilització de la biblioteca i altres recursos municipals.

Respecte al **material fungible i no fungible**, des de l'Ajuntament s'assumiran les despeses que siguin necessàries: folis, diccionaris, bolis, retoladors, colors, carpetes, retoladors, cartolines, pissarres, grapadores, dossiers varis, jocs de taula i educatius, etc.

6.2. RECURSOS HUMANS

El projecte comptarà amb voluntaris i un responsable tècnic de l'àrea de serveis socials.

Pel correcte funcionament i per atendre totes les demandes inicials realitzades per part dels centres educatius, seran necessaris com a mínim entre 8 i 10 voluntaris.

PROJECTE BRÚIXOLA

7. TEMPORITZACIÓ

7.1. HORARIS D'ATENCIÓ DIRECTE ALS USUARIS

Els dies i horaris en què es realitzaran les sessions de suport i acompanyament en les tasques escolars dependran, en un principi, de la disponibilitat horària dels voluntaris/ies.

És prioritzaran els horaris s'aproximin el màxim a la franja horària de quarts de cinc fins a sis de la tarda, i que l'activitat oscil·li entre una hora i una hora i quart.

En el cas d'alumnes derivats des de l'IES, es tindrà en consideració les tardes que tenen lliure. S'estableix també que el suport per aquest alumnes pugui venir de personal propi de l'Ajuntament (a través de plans d'ocupació si és possible)

7.2. CRONOGRAMA

El projecte funcionarà segons calendari escolar, i a excepció del primer curs en què es posa en funcionament (curs 2012-2013), s'estableix el següent cronograma:

Juny- Juliol	<ul style="list-style-type: none"> • Elaboració per part dels centres educatius d'un llistat provisional de possibles alumnes susceptibles de participar en el projecte • * Crida de voluntaris/ies
Setembre-Octubre	<ul style="list-style-type: none"> • Reunió de coordinació amb voluntaris/ies i responsables dels centres educatius • Tancament de llistat de participants i recollida d'autoritzacions i fitxes de derivació als centres educatius • Inici dels suports
Octubre-Juny	<ul style="list-style-type: none"> • Sessions de suport i acompanyament • Entrevistes de seguiment amb les famílies i

Regidoria de SERVEIS SOCIALS
Ajuntament de Roda de Ter

PROJECTE BRÚIXOLA

	els participants
Juny-Juliol	<ul style="list-style-type: none"> • Jornada formativa per a voluntaris/ies • Tancament del curs: elaboració d'informes individuals per a les famílies i els centres educatius • Elaboració memòria anual del projecte

PROJECTE BRÚIXOLA

8. AVALUACIÓ

8.1. CRITERIS D'AVUALUACIÓ

L'avaluació és un aspecte molt important que ens permet anar analitzant el projecte a partir de l'actuació diària, valorant els avenços, dificultats, canvis i l'atenció als menors i famílies, així com la nostra pròpia intervenció.

Els criteris a partir dels quals intentarem realitzar una avaluació del projecte són de dos tipus: quantitius i qualitius.

INDICADORS QUANTITATIUS

- Nombre de demandes realitzades
- Nombre de demandes cobertes
- Nombre de participants (infants i joves i famílies)
- Assistència, puntualitat
- Nombre d'hores dedicades
- Nombre de voluntaris i personal
- Nombre de casos en seguiment social i tractament
- Nombre de tutories realitzades (individuals i familiars)
- Nombre de reunions de coordinació

INDICADORS QUALITATIUS

- Participació i grau d'acceptació del projecte per part dels participants
- Grau de satisfacció dels participants (infants, joves i famílies)
- Millores en les matèries acadèmiques, el ritme de treball i la presentació de deures dels participants
- Nivell de coordinació entre referents projecte i centres educatius
- Grau de compliment dels objectius plantejats
- Eficàcia i eficiència dels materials disponibles
- Nivell de coherència entre necessitats i actuacions
- Actitud i compromís dels voluntaris

PROJECTE BRÚIXOLA

8.2. INSTRUMENTS

Lògicament necessitarem d'un conjunt d'eines per tal de realitzar l'avaluació i elaborar la memòria on es recullin totes les dades disponibles i on es reflecteixi el treball realitzat al llarg dels mesos.

Aquestes eines o instruments són:

- ◆ Fitxa de Derivació de l'Escola o l'IES
- ◆ Fulls de Seguiment familiar i individual
- ◆ Actes de les reunions de coordinació
- ◆ Fitxa-Valoració educadors i voluntaris
- ◆ Fitxa-Valoració dels participants